

nébih

termőföldtől
az asztalig

140 év

vetőmag
minősítés

**Napraforgó
koord. ért.**

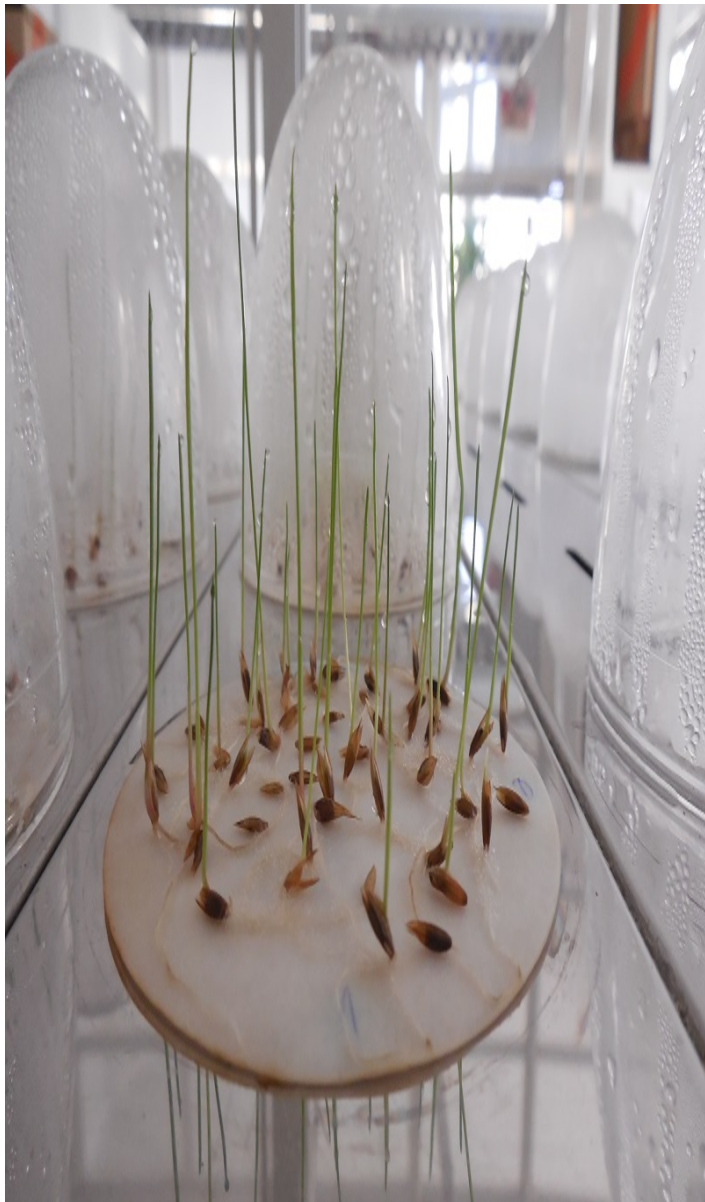
**Tordas,
2017. 02. 28.**

A vetőmag szabályozás változásai

Füsti Molnár Gábor
osztályvezető

NÉBIH NKI, Minőségfelügyeleti Osztály

A hazai vetőmag-minősítés története

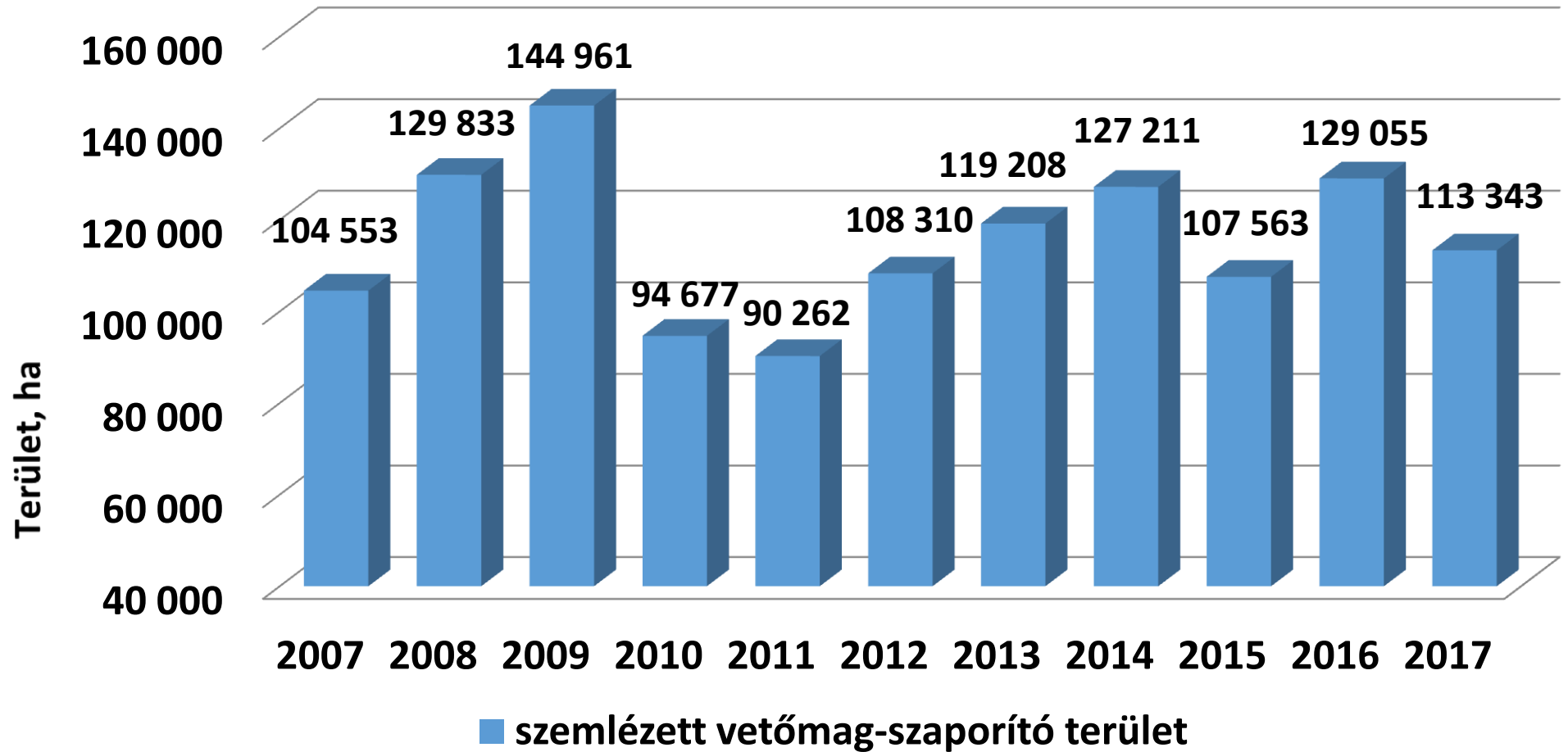
- Európa egyik legnagyobb vetőmag előállító országa vagyunk, ebben nagy szerepe van a megfelelő éghajlati és talaj adottságoknak, a szakértelemnek és a magas minőséget garantáló, szigorú ellenőrzési rendszernek.
- A hivatalos vetőmag minősítés tekintetében hazánk az egyik legnagyobb múlttal rendelkező ország.
- A vetőmagvak hivatalos laboratóriumi vizsgálata **1878**-ban kezdődött a magyaróvári Magyar Királyi Vetőmagvizsgáló és Növényélettani Kísérleti Állomás megalapításával.
- 1952-ben jött létre az Országos Vetőmagfelügyelőség, mely már hivatalos szántóföldi ellenőrzéseket és minősítéseket végzett a fémzárolás és a laborvizsgálatok mellett.
- 1984 óta tagjai vagyunk az OECD minősítési rendszernek.
- A vetőmag vizsgálat nemzetközi előírásoknak és módszereknek megfelelően (ISTA) történik.
- 2012 óta a NÉBIH NKI a kijelölt növénytermesztési hatóság.

140 év
vetőmag
minősítés

A szemlézett vetőmag-szaporító terület alakulása (2007-2017)

NEMZETI ÉLELMISZERLÁNC-
BIZTONSÁGI HIVATAL
NÉBIH H-1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.
NATIONAL FOOD CHAIN SAFETY OFFICE

C 215

EK SZABÁLYOK ÉS SZABVÁNYOK
EC rules and standards / EG Norm / Règles et normes CE

Faj Species / Art / Espèce Magyar / Latin név

Káposztarepce

Fajta Variety / Sorte / Variété

Brassica sp

Variety / Sorte / Variété

Alvaro KWS

Szaporítási fok Category / Kategorie / Catégorie

I. gen., hibrid

Fémzárólagi szám Reference No. / Bezugsnummer

No. de référence

H-16-098/0247

Fémzárólagi ideje Date of sealing / Datum der Verschliessung

Date de fermeture

2016.08

Termelő ország Country of production / Erzeugerland

Pays de production

FRA

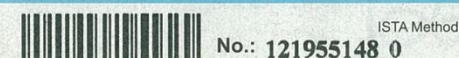
Egység súlya Declared weight / Angegebenes Gewicht / Poids déclaré

7,2 kg, nettó

Egyéb információk Additional information / Zusätzliche Angaben

Autres renseignements

Csávázva: TMTD/Thiram / 1,5 Milliő csíra

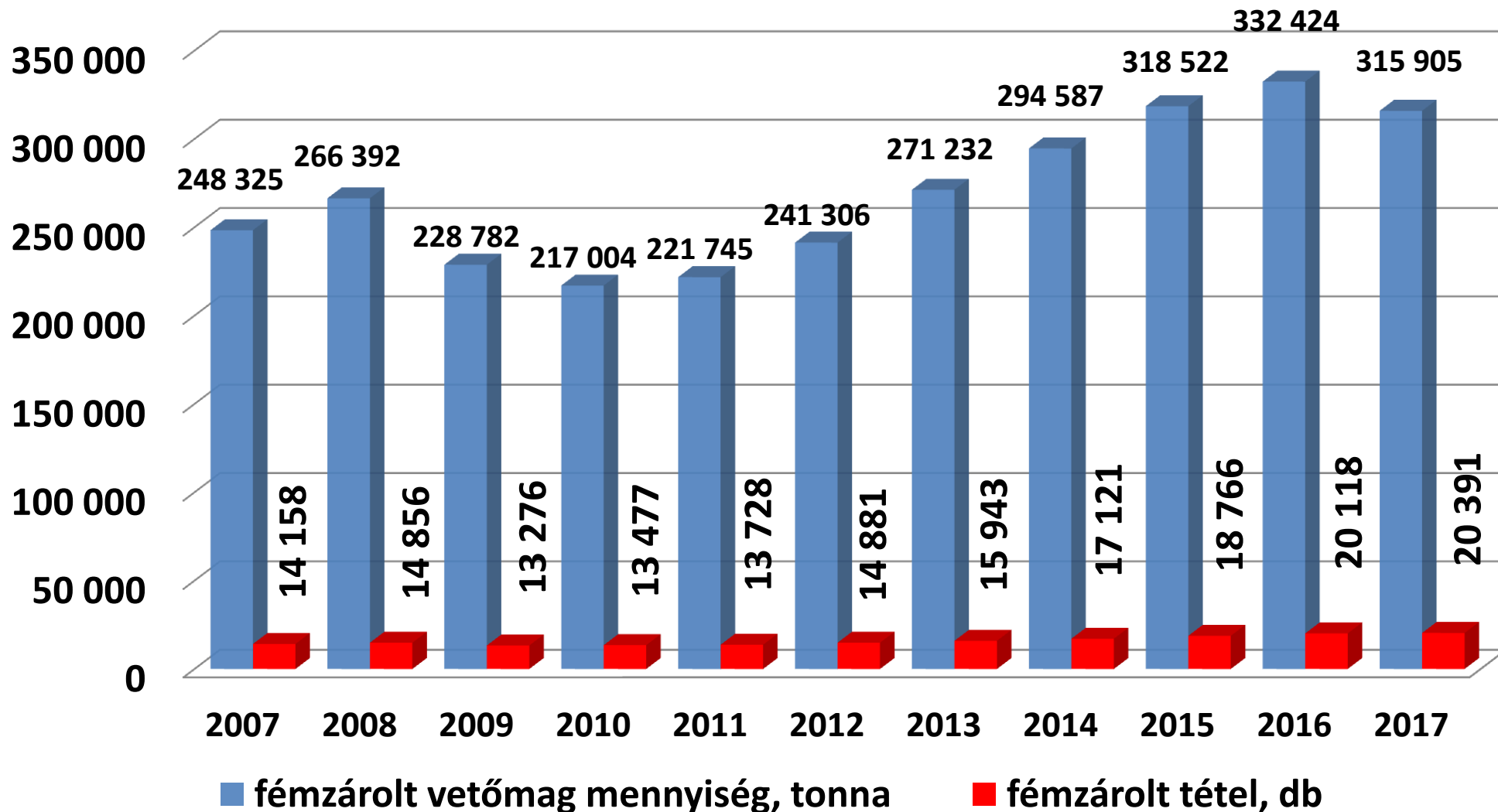
ISTA Method

No.: 121955148 0

140 év
vetőmag
minősítés

A fémzárolás alakulása (2007-2017)

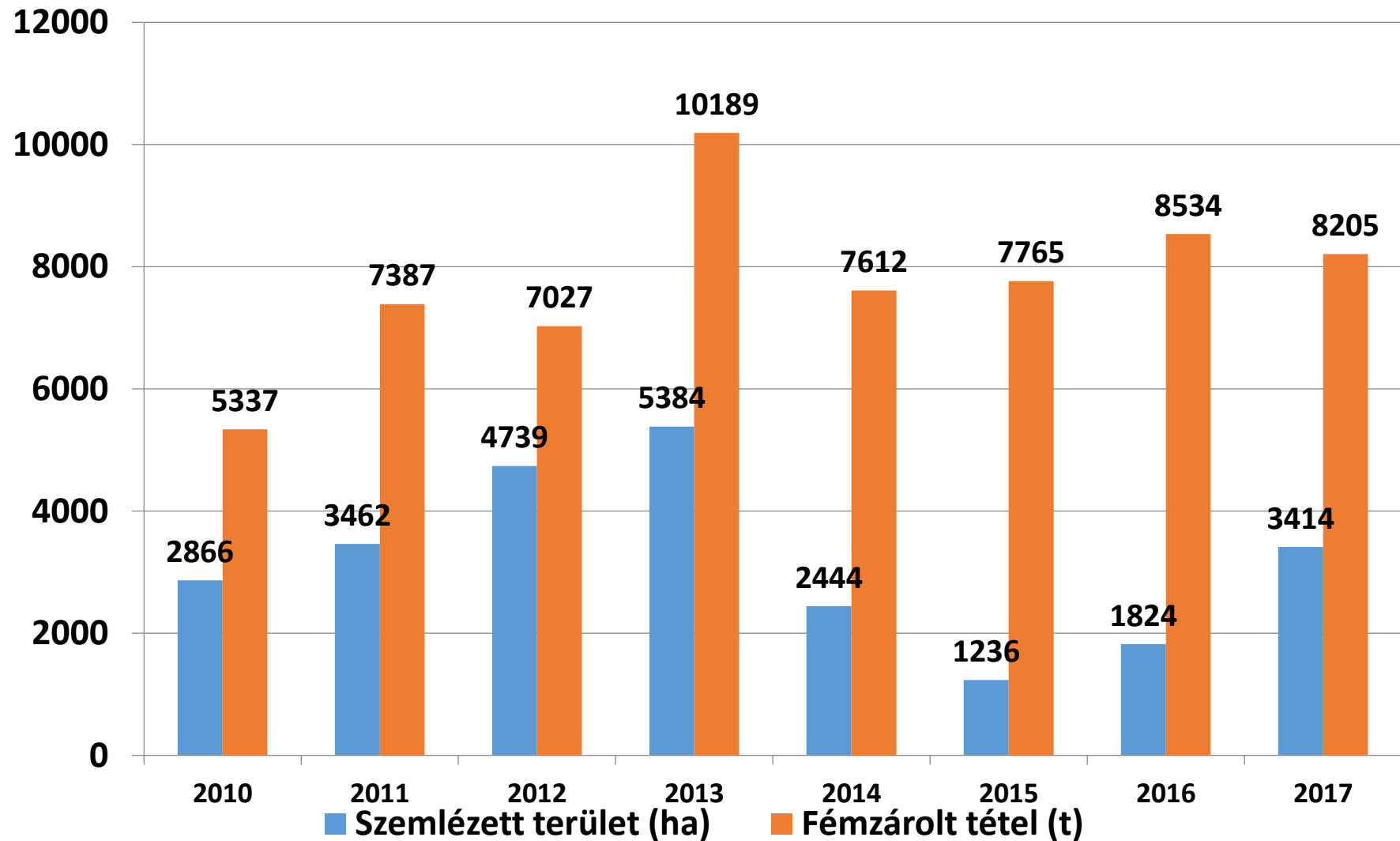

140 év
vetőmag
minősítés

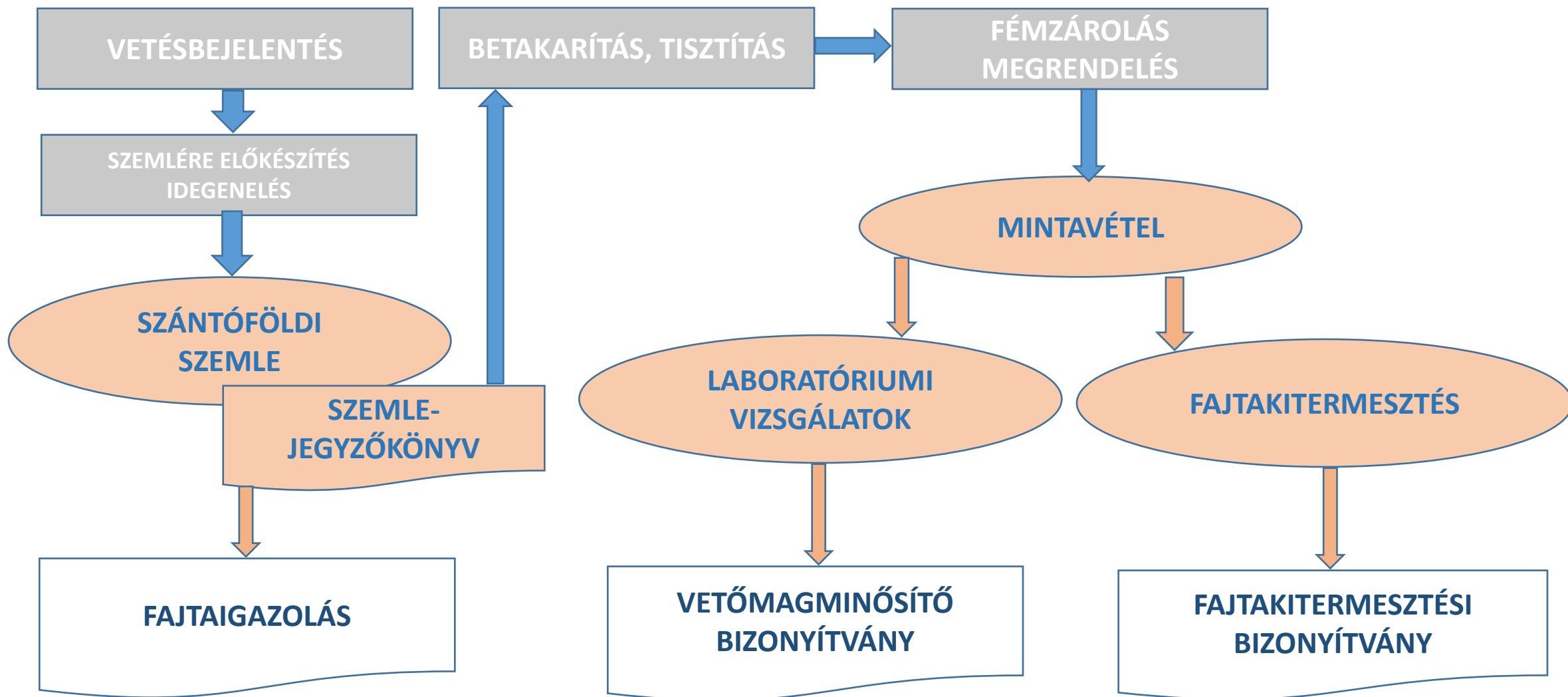
Napraforgó vetőmag-előállítás alakulása (2010-2017)

Legjelentősebb szántóföldi növényeink vetőmag- használatának alakulása

kukorica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	7 év átlag
országos betakarított vetésterület (eha)	1 230	1 191	1 243	1 191	1 146	1 012	988	1 143
vetőmag nyers ténytermés (tonna)	78 928	62 469	95 644	125 971	43 519	71 111	70 303	78 278
lehetséges vetéster. (F1ténytermés70%) eha	2 456	1 943	2 976	3 919	1 349	2 212	2 187	2 435
%	199,64	163,18	239,39	329,06	117,71	218,61	221,38	<u>213</u>
napraforgó	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	7 év átlag
országos betakarított vetésterület (eha)	580	615	597	594	612	630	696	618
vetőmag nyers ténytermés (tonna)	4 244	5 922	7 451	3 111	1 550	2 529	5 077	4 269
lehetséges vetéster. (F1ténytermés70%) eha	594	829	1 043	436	217	354	711	598
%	102,44	134,81	174,73	73,32	35,46	56,20	102,12	<u>97</u>
őszibúza	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	7 év átlag
országos betakarított vetésterület (eha)	966	1 058	1 075	1 099	1 010	1 014	929	1 022
vetőmag nyers ténytermés (tonna)	133 579	128 956	172 890	151 321	142 252	168 878	134 324	147 457
lehetséges vetéster. (ténytermés60%) eha	364	352	472	413	388	461	366	402
felújítási arány %	37,71	33,24	43,86	37,55	38,41	45,42	39,43	<u>39</u>

Forrás: KSH

Változnak a
vetés-
bejelentési
határidők

A 48/2004-es FVM rendelet tervezett módosításának hatása a szemle-bejelentési határidőkre

FEBRUÁR 28: őszi vetésű fajok és hibrid repce

ÁPRILIS 30: koratavaszi fajok (mustárok, tav. repcék,
olajretek, mézontófű, borsó, füvek)

JÚNIUS 10: középtavaszi fajok (kukorica, szója, napraforgó)
és évelő növények

JÚLIUS 30: másodvetésű vetőmag előállítása

Figyelem: megszűnik a pótbejelentés lehetősége!

140 év
vetőmag
minősítés

Fajtakitermesztés eredményétől függően 2016 óta

A vetőmag minősítésének folyamata – szankcionálás

Kisparcellás fajtaazonosító vizsgálat során szuperelit vagy elit szaporítási fokú vetőmagnál, ha a kitermesztés eredménye nem fajtaazonos, a vetőmagot továbbszaporításra nem lehet felhasználni, nem fajtatiszta kitermesztési eredmény esetén a szigorított minősítés részét képező **szigorított szántóföldi ellenőrzést** kell végrehajtani.

(7a) Amennyiben a kisparcellás fajtakitermesztésen a fémzárolt tétel az előírt határértéknek nem felel meg, akkor a még rendelkezésre álló készletek **vetőmagként a továbbiakban forgalomba nem hozhatóak.**

(7b) Amennyiben egy tétel a határértéket +100%-nál kisebb mértékben túllépi, a vetőmag-előállító továbbszaporítás iránti kérelmére, továbbszaporítási céllal, szigorított szántóföldi ellenőrzés mellett elvethető a készlet.

(7c) Kisparcellás fajtaazonosító vizsgálat során az engedélyezett utolsó szaporítási fokú vetőmag határértéknek nem megfelelő vizsgálati eredménye esetén **a következő évben azonos vetőmag-előállító azonos faj és szaporulati fok esetében 50% kitermesztést köteles eltűrni.**

140 év
vetőmag
minősítés

A fémzárolt vetőmag használat alakulása

- Az EU csatlakozás után lecsökkent a vetőmag szaporító terület, ennek következtében visszaesett a fémzárolt vetőmag mennyisége is.
- Ez a csökkenés elsősorban a kalászos gabonákat érintette (a csatlakozás előtti 40-50 %-ról 20-25 %-ra csökkent a fémzárolt vetőmag használati aránya).
- Ennek legfőbb okai:
  - átalakult a támogatási rendszer - 2004 után a támogatások többségéhez nem kapcsolódik fémzárolt vetőmag-használati jogszabályi kötelezettség,
  - növekedtek a vetőmag-előállítás költségei – megszűnt a vetőmag minősítési hatósági díjak visszaigényelhetősége,
  - Jelentős eladatlan ókészletek maradtak,
  - hazánkban még nem alakult ki olyan „nyomonkövetési” rendszer a malom-, és feldolgozóiparban, mint Nyugat-Európában,
  - eltörölték a vetőmagok érvényességi idejét.
- Szélsőséges évjáratokban - a lecsökkent vetőmag szaporító területek miatt - vetőmag hiány alakulhat ki.
- Ezek a tendenciák rendkívül aggasztóak, az őszi búza vetőmag-felújítási aránya Csehországban 62 %, Franciaországban és Nagy-Britanniában 55 %, Olaszországban 50 %.

NEMZETI ÉLELMISZERLÁNC- BIZTONSÁGI HIVATAL NÉBIH H-1024 Budapest, Keleti Károly u. 24. NATIONAL FOOD CHAIN SAFETY OFFICE	
EK SZABÁLYOK ÉS SZABVÁNYOK EC rules and standards / EG Norm / Règles et normes CE	
Faj	Species / Art / Espèce Magyar / Latin név Káposztarepce Brassica sp
Fajta	Variety / Sorte / Variété Alvaro KWS
Szaporítási fok	Category / Kategorie / Catégorie 1. gen., hibrid
Fémzáróási szám No. de référence	Reference No. / Bezugsnummer H-16-098/0247
Fémzáróási ideje Date de fermeture	Date of sealing / Datum der Verschliessung 2016.08
Termelő ország Pays de production	Country of production / Erzeugerland FRA
Egység súlya	Declared weight / Angegebenes Gewicht / Poids déclaré 7.2 kg, nettó
Egyéb információk Autres renseignements	Additional information / Zusätzliche Angaben Csávázva: TMTD/Thiram / 1,5 Milliő csíra

C 215

ISTA Method

No.: 121955148 0

140 év
vetőmag
minősítés

A fémzárolt vetőmag használat előnyei

A fémzárolt vetőmag használat visszaesésével nem használjuk ki az abban rejlő előnyöket:

- garantált faj- és fajtatisztaság,
- a fémzárolt vetőmag használatával megközelíthetjük a fajtákban rejlő genetikai terméspotenciálokat,
- több lépcsős minősítési folyamat - garantált használati érték – alacsonyabb dózisban vethető,
- kiváló csírázóképeség, kimagasló csírázási erély, egyöntetű kelés,
- szakszerű csávázás – maggal terjedő betegségek kockázata kisebb, egészségesebb növényállomány,
- gyomosság esélye kisebb, kevésbé érzékeny a fertőzésekre és a környezeti hatásokra – egyszerűbb, költséghatékonyabb növényvédelem,
- „nyomonkövethetőség” – az exportőrök és a hazai feldolgozóipar is egyre inkább megköveteli az eredet igazolását

140 év
vetőmag
minősítés

A hamis vetőmag használatának kockázatai

- Hibridnövények esetében a termény (F2) visszavetése jelentős termésesökkenést okozhat.
- Nem garantált a faj- és fajtatisztaság.
- Nem ismert a vetőmag használati értéke (tisztaság, csírázóképeség, idegenmag-tartalom) - nagyobb dózisban kell vetni.
- A zsákban gyakran töredezett, csíráképtelen mag található.
- Csávázás hiánya, vagy szakszerűtlen kivitelezése rontja a kiváló csírázás, illetve kezdeti fejlődés esélyeit.
- A minőségi (genetikai, csírázóképeségi), gyomossági és növénykórtani problémák valószínűsége nagyobb, ezek mindegyike termésveszteséget okozhat, valamint költségesebb a növényvédelme.
- Nem ismert és nem követhető vissza a származási hely.
- Nem szakszerű tárolás.
- Az ismeretlen eredet magában hordozza a GMO szennyezettség veszélyét!

140 év
vetőmag
minősítés

A fémzárolási címke ismérvei, tartalma

- A címkék téphetetlen anyagból készülnek, egyedi nyilvántartásúak, sorszámozottak, vízjellel ellátottak (kivéve az öntapadósak), kitöltésük számítógéppel történik.
- **A címkehamisítás okirat hamisításnak minősül!**

A fémzár címke tartalmazza:

- *a)* „Az Európai Unió előírásainak megfelel” feliratot,
- *b)* az illetékes minősítő hatóság és tagállam megnevezését, vagy annak rövidítését,
- *c)* a fémzárolási számot,
- *d)* a fémzárolás időpontját (év, hónap), vagy a minősítési céllal legutoljára végzett hatósági mintavétel időpontját (év, hónap),
- *e)* a fajnak - a rövidített formában és a faj meghatározójának, leírójának neve, rövidítése nélkül is elfogadható - botanikai névre vagy közönséges névre, illetve mindkettőre kiterjedő latin betűs megnevezését,
- *f)* a fajta latin betűkkel való megnevezését,
- *g)* a szaporítási fok megjelölését,
- *h)* a termelő állam megnevezését,
- *i)* a nettó vagy bruttó tömeg, illetve egyéb mennyiség megjelölését,
- *j)* a tömeg feltüntetése esetén, amennyiben szemcsés növényvédő szer, inkrusztálás, granulálás vagy egyéb más szilárd adalékanyag használatára került sor, az adalékanyag jellegét és a vetőmag teljes tömegének arányát.

NEMZETI ÉLELMISZERLÁNC- BIZTONSÁGI HIVATAL NÉBIH H-1024 Budapest, Keleti Károly u. 24. NATIONAL FOOD CHAIN SAFETY OFFICE		C 215
EK SZABÁLYOK ÉS SZABVÁNYOK EC rules and standards / EG Norm / Règles et normes CE		
Faj	Species / Art / Espèce Magyar / Latin név	Káposztarepce Brassica sp
Fajta	Variety / Sorte / Variété	Alvaro KWS
Szaporítási fok	Category / Kategorie / Catégorie	I. gen., hibrid
Fémzárolási szám	Reference No. / Bezugsnummer	H-16-098/0247
Fémzárolás ideje	Date of sealing / Datum der Verschlessung	2016.08
Termelő ország	Country of production / Erzeugerland	FRA
Egység súlya	Declared weight / Angegebenes Gewicht / Poids déclaré	7.2 kg, nettó
Egyéb információk	Additional information / Zusätzliche Angaben	Csávázva: TMTD/Thiram / 1,5 Milliő csíra
ISTA Method		No.: 121955148 0

140 év
vetőmag
minősítés

A fémzárolt vetőmag megéri az árát

A hamisított vetőmag ismérvei:

A hamisított vetőmagot akár teherautóról nagy tételben is árusíthatják, vagy kisebb vásárokon, piacokon „csomagtartóból” kínálják.

A hamisított vetőmagot a vetőmag piaci áránál olcsóbban ajánlják, esetleg akciós, vagy megmaradt tételként tüntetik fel.

A cégjelzéssel ellátott zsákok megtévesztésig hasonlíthatnak az eredetihez.

A hamis címke könnyen téphető és a fémzárszám és/vagy a címkesorszám is hibás, nem a címkén szereplő hibridet és vetőmagtételt azonosítja.

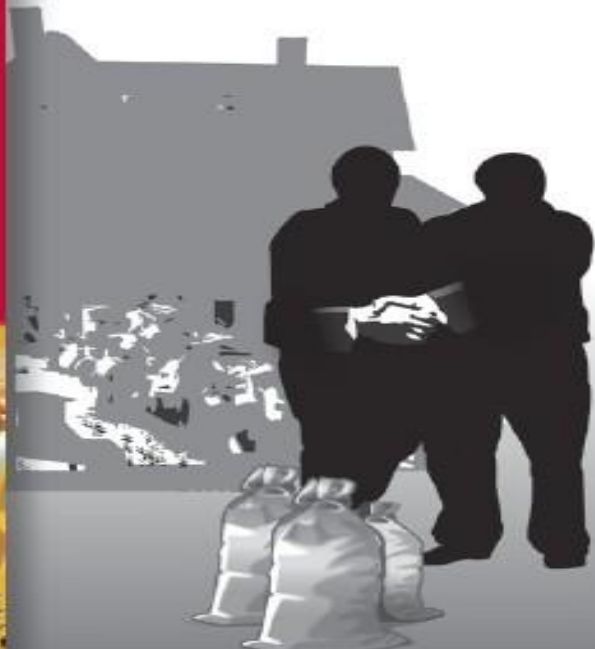
Ezért...

Hamisítják

...mindig keresse az igazit!

MgSzH Központ: **Tel.: 06-1/336-9000** Vetőmag Szövetség: **Tel.: 06-1/332-5755**

A hivatalos címkék téphetetlen anyagból készülnek, egyedi nyilvántartásúak, sorszámozottak, – az öntapadó típusok kivételével – vízzel ellátottak, kitöltésük számítógéppel történik. Minden egyes zsáknak, csomagolási egységnek külön azonosító száma van.

A címkehamisítás okirat hamisításnak számít!

Elvégzett és tervezett informatikai fejlesztések a vetőmag-minősítés területén

2004: címkenyomtatási jog kiadása a vetőmagüzemek részére (31 üzem)

2010: bárki számára elérhető a címke és a vetőmagtétel eredetiségét ellenőrző online lekérdezési lehetőség

2014: elektronikus vetés-bejelentési űrlap online módon a szántóföldi szemléhez, ellenőrzi és figyelmezteti a kitöltőt a hibákra.

bárki számára elérhető az online vizsgálati eredmény lekérdezés

2015: import vetőmag bejelentő lap a harmadik országból illetve további feldolgozásra beérkezett tételekről

Tervezett fejlesztések: a fajtakitermesztési program és a burgonya informatikai minősítést tervezzük megvalósítani.

A kisebb jogszabályi változásokból ill. a labor akkreditáció követéséből származó fejlesztések folyamatosak.

Megvalósulás alatt áll a zöldségpalánták nyomon követésének fejlesztése.

140 év
vetőmag
minősítés

A munka- folyamat első lépése a függő- címke nyomtatás és nyilvántartás

The screenshot shows a web-based application window titled "Vigor - Vetőmagfelügyeleti és Fajtakísérleti Információs Rendszer 3.4.0.0 [Károlyi Gyula - Vetőmagfelügyeleti Főosztály] (SSL - Biztonságos kapcsolat)". The main content area displays a tree view of folders and files. The "Címke, fémzárolás" folder is selected and expanded, showing a list of items: "Címke nyilvántartás", "Címkesorszám kezelés", "V5017 - Növényültetési lista - V5017 - Növényültetési lista nyomtatása", "V5025 - Átadás-átvételi lista", "V5026 - Címke lista", "Fémzárolás", "Fémzárolás lekérdezés", "Megtermett vetőmag - Hazai megtermett vetőmag adatai", "Mintavételi jk. előállítás - Mintavételi jegyzőkönyv előállítás", and "Minta etikett előállítás". Other folders visible include "Magvizsgálat", "Bizonylatok", "Kereskedelem ellenőrzés", "Törzs", and "Adminisztráció". The Windows taskbar at the bottom shows the Start button, several open applications, and the system tray with the time 15:31.

- 16 féle címke van használatban EU, OECD és nemzeti jogszabályok, formai és tartalmi előírások alapján

- évi 8-10 milliós darabszámban

- egyedi sorszámozású címkék

- az országban hét Járási Hivatalban működik Vetőmag és Szaporítóanyag Felügyeleti Osztály

Okmányok
kiállítása:

ISTA biz.
5.000 db/év

Fajtaigazolás
4.800 db/év

Vetőmagmin.
bizonyítvány
12.000 db/év

140 év
vetőmag
minősítés

Vigor - Vetőmagfelügyeleti és Fajtakísérleti Információs Rendszer 3.4.0.0 [Károlyi Gyula - Vetőmagfelügyeleti Főosztály] (SSL - Biztonságos kapcsolat)

Úgyirat Címke, fémezés Magvizsgálat Bizonylatok Kereskedelem ellenőrzés Törzs Adminisztráció [menu]

Okmány

	Okmány típusa	Okmány állapota	Okmány nyelve	Mintavételi azonosító	Fémzárszám	Szántóföldi jk. szám
1	ISTA narancs	Kiadva	Angol	1785908	H-9-096/0389	
2	ISTA narancs	Kiadva	Angol	1788598	H-0-093/0043	
3	ISTA narancs	Kiadva	Angol	1790302	H-0-096/0001	
4	ISTA narancs	Kiadva	Angol	1790319	H-0-096/0002	
5	ISTA narancs	Kiadva	Angol	1790326	H-0-096/0003	
6	ISTA narancs	Kiadva	Angol	1790647	H-0-096/0004	
7	ISTA narancs	Kiadva	Angol	1790654	H-0-096/0005	

Okmány kereső Okmány adatok **Eredmények az okiraton** Értékelés részletezve Okiratok Példányok

Okmány adatok

Okmány típusa: ISTA narancs

Mintavételi azonosító: 1785908

Fémzárszám: H-9-096/0389

Szántóföldi jk. szám:

Mintavétel módja (jogállás): Hivatalos (zárással együtt)

Mintavétel célja: normál minősítés (teljes)

Mintavevő partner: 157380 Békés-Csongrád-Bács-Kiskun T

Plusz minták száma: 1

Mintavétel eredménye: eredményes

Felelős labor:

Igényelt másolatok száma: 1

Okmány nyelve: Angol

Okmány díja (Ft):

Okmány megjegyzése:

Szervezeti egység:

Okmány állapota: Kiadva

Okmány kiállítás dátuma: 2010.08.12

Okirat száma: 1004725812

Létrehozó: Kerepeczki Andrea 2010.07.15 15:36:17

Karbantartó: Pintér Gabriella 2010.08.12 09:40:48

[menu] Okmány

← → ↻ Biztonságos | <https://vigor.nebih.gov.hu/VigorServerUly/okmany.html> ☆

Publikus címke, kiadott okmány adatok lekérdezése
A kereséshez három adatot kell megadni. A keresés karakterhelyesen történik

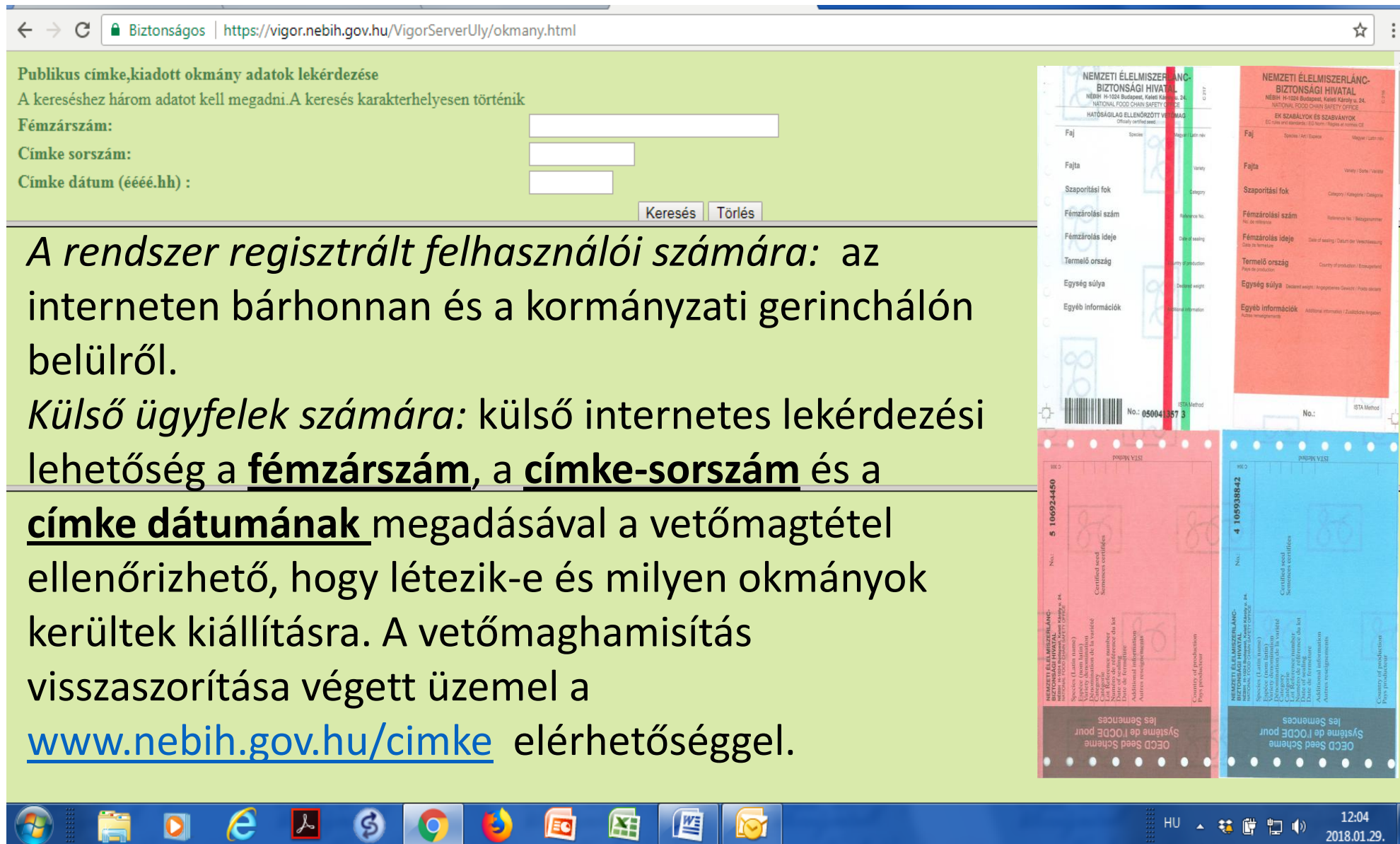
Fémzárszám:

Címke sorszám:

Címke dátum (éééé.hh) :

A rendszer regisztrált felhasználói számára: az interneten bárholonnan és a kormányzati gerinchálón belülről.

Külső ügyfelek számára: külső internetes lekérdezési lehetőség a fémzárszám, a címke-sorszám és a címke dátumának megadásával a vetőmagtétel ellenőrizhető, hogy létezik-e és milyen okmányok kerültek kiállításra. A vetőmaghamisítás visszaszorítása végett üzemel a www.nebih.gov.hu/cimke elérhetőséggel.

Végül...

Kedvezőtlen tapasztalatok:

Bejelentési fegyelem: általánosságban laza – a sok éves tapasztalatok alapján sok esetben még a pótbejelentési határidő után is érkeznek bejelentések. A Vetőmagtörvény ezen esetekre jogvesztő hatályt mond ki ez évtől, ezt minden bejelentőnek figyelembe kell vennie!

Fajtaleírás :A vetésbejelentésekhez a nem magyarországi állami elismeréssel rendelkező fajták esetén a jogszabály minden esetben előírja a hivatalos **fajtaleírás** csatolását, hibridek esetén a **vonalakét** is, - sok esetben nem kerül betartásra.

Letéti minták: Magyarországon történő tárolása importból származó anyagok esetében. A magyar vetőmag előállítók ezen minta birtokában tudnak reklamálni - akár az anyacégük felé is.

„Fél szürke fajta” használata: az EU nyugati országaiban vásárolt , a nemesítő ház által már árutermesztésre szánt I. fokú vetőmagot továbbszaporításra használnak fel a szabadalmas hozzájárulása nélkül. A szabadalom tulajdonosa bitorlás miatt bírósághoz fordulhat!

Termeltetési szerződések: ezeket nem elég figyelmesen olvassák el a fémzároltatók (elsősorban aprómagvak esetében) és a kikötött plusz vizsgálatokat nem vagy nem egyértelműen közlik a mintavételi jegyzőkönyvön. Ennek az a következménye, hogy nem kapják meg az áru ellenértékét, mert az nem felel meg a szerződésben kikötött feltételeknek. Ráadásul ez a vizsgáló laboratóriumnak dupla munkát okoz, mivel a mintákat újra elő kell venni a kiegészítő vizsgálatok elvégzéséhez.

140 év
vetőmag
minősítés

nébih

termőföldtől
az asztalig

140 év

vetőmag
minősítés

***Köszönöm a figyelmet!
Vizontlátásra a további
rendezvényeken!***